

BELİRTEÇLER

Sıfatların, eylemlerin ya da görevce kendine benzeyen sözcüklerin anlamlarını belirten ya da kısip sınırlayan sözcüklere "belirteç" denir.

Görevleri bakımından belirteçler altı çeşittir:

1. Zaman belirteçleri
2. Yer, yön belirteçleri
3. Durum belirteçleri
4. Azlık-çokluk belirteçleri
5. Soru belirteçleri
6. Koşul belirteçleri

ZAMAN BELİRTEÇLERİ

1. Geçmiş zaman (İş önce, anlatış sonra)
2. Şimdiki zaman (İşle anlatış birlikte)
3. Gelecek zaman (Anlatış önce, iş sonra)

Zamanın sonsuzluğunu sınırlamak için belirtici sözcüklerden yararlanılır.

Örnek: Yer sarsıldı. Ne zaman sarsıldı? Şimdi, biraz önce, akşamleyin, dün, birkaç gün önce, bir ay önce, on yıl önce... sarsıldı gibi.

BAŞLICALARI: dün, yarın, bu gün, şimdi, şimdilik, hemen, hemen hemen, hemen şimdi, demin, çabuk, çabucak, çarçabuk, derhal, ansızın, apansız, biraz sonra, önce, önceleri, ilk önce, sabah, öğle, ikindi, akşam, yatsı, gece, gündüz, hafta, ay, yıl, yaz, güz, kış, bahar, geçen yıl, gelecek yaz, önümüzdeki güz..., erken, geç, er geç, henüz, hâlâ, daha, (-den beri, sonra, önce, evvel), -e kadar, -dek, -değin, -de bir, ikide bir, arada bir, bir zamanlar, bir vakitler, her vakit, her zaman gibi.

YER, YÖN BELİRTEÇLERİ ve KULLANILIŞLARI

Yer ve yön anlamlı " üst, alt, ön, arka, art, sağ, sol, yakın, uzak, yukarı, aşağı, içeri, dışarı, ileri, geri, yan, yana, öte, beri, yanı sıra, ardı sıra... belirteçleri sıfat ve ad olarak da kullanılırlar. Suyun üstü, duvarın altı, önde koşuyor, uzaklardan göç edip geliyor, sağa dön, ortada ne var?, yandan çarklı, yolun (ötesi, berisi, ilerisi, gerisi...)

Öbekleşmişleri: -e doğru (akşama doğru), - den, - (dağdan dağa, günden güne)

Geride dönmeyelim.

Dışarı çıkınız.

İçeri giriniz.

İleri atıldılar.

Uzak durmayınız.

Yukarı tükürse bıyığı, aşağı tükürse sakalı.

Sola sapmadan ileri devam et.